

Историја Лесковца кроз векове

Због свог повољног положаја подручје Лесковачке котлине је било насељено још од праисторије. На овим просторима су живели Дарданци, Илири, Келти, Римљани, Византинци. Први помен нашег краја забележен је још код Херодота који каже да је постојало одређено насеље око кога се гајила конопља. У другом веку ово подручје су населили Римљани. Они на брду Хисар праве утврђење. Од четвртог века ова област је део Византије.

Област звану Дубочица, област око Лесковца цар Манојло Комнин поконио је Стефану Немањи 1159. године Ова област је под власт Турака доспела 1454. године када је Никола Скобаљић је заробљен и набијен на колац. Уследио је период вековног турског ропства. За време аустријско-турског рата многи Лесковчани су учествовали на страни Аустрије па су морали да беже преко Саве и Дунава. Лесковац 1787. постаје средиште пашалука. То покреће привредни развој па Лесковац постаје један од битнијих градова у османском царству.

Лесковац је ослобођен тек 1877. после ропства од 430 година. Након ослобођења град се још више развија. У Стројковцу почиње са радом 1884. прва гајтанара, чиме је ударен темељ текстилној индустрији. За време Првог светског рата Лесковац је био окупиран од Бугара.

У периоду између два светска рата које се другачије зове – Златно доба- текстилна индустрија Лесковца са Вучјем и Грделицом представљала је 40 % укупне југословенске текстилне индустрије.

Власотинце се помиње 1516. у турским изворима под називом Влашотинац у 16. веку има око 600 становника и 66 кућа. Након ослобођења од Турака има 519 кућа и 2626 становника. Након ослобођења Власотинце се убрзано развија, а између два светска рата доживљава прави препород. Фабрику гајтана у Козару отворио је Коста Илић Мумџија, његов најмлађи син Влада Илић је један од најзначајнијих градоначелника Београда (1935-1939)

На територији Грделице постојало је насеље које се звало Дервен (теснац). У њој су свраћали каравани како би направили паузу или преноћили. Почетком 1878. Грделица је ослобођена након ослобођења подигнута је школа у којој су учили ђаци из предејанске општине.

На простору Бојника постоје обимни остаци из праисторије, античког и византијског периода. Из периода средњег века датирају многи остаци цркава. Након ослобођења од Турака тај крај био ненасељен, јер су Арнаути пребегли. Насељеници су донели покретан иметак и овај крај је поново насељен. Највеће страдање Бојник је доживео 17. фебруара 1942. године када су стрељали преко 90 % становништва.

Најзначајнији културно-историјски споменик у близини Лебана је Царичин град. Смештен је на око 7 км од Лебана, представља остатке раног византијског града Јустинијана Прима. Град је саградио цар Јустинијан на месту свог рођења.

Питања за полазнике :

У чијим делима налазимо први помен Лесковца?

Коме је цар Манојло Комнин поклонио област Дубочице?

Кад је Лесковац ослобођен од Турака?

Како се зове период историје Лесковца између два светска рата?

Који је најважнији историјски споменик на територији Лебана?
